

Protokół
z posiedzenia Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych
Rady Dialogu Społecznego
z dnia 15 października 2021 r.

Miejsce posiedzenia: Hybrydowo: wideokonferencja oraz Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog”, sala F, ul. Limanowskiego 23, Warszawa.

Przewodniczący: Waldemar Lutkowski, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych, Forum Związków Zawodowych.

W posiedzeniu wzięli udział członkowie Zespołu; Pan Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej; zaproszeni goście oraz eksperci.

Porządek obrad:

1. Kontynuacja dyskusji na temat projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach pomostowych oraz niektórych innych ustaw.
2. Kontynuacja dyskusji na temat opracowania Departamentu Statystyki i Prognoz Aktuarialnych ZUS pt. Emerytury nowosystemowe wypłacone w grudniu 2020 r. w wysokości niższej niż wysokość najniższej emerytury (tj. niższej niż 1 200,00 zł).
3. Sprawy różne.

Waldemar Lutkowski, FZZ powitał wszystkich uczestników spotkania. Przedstawił proponowany porządek obrad posiedzenia.

Strony jednogłośnie zaakceptowały proponowany porządek obrad posiedzenia.

Ad. 1

Waldemar Lutkowski, FZZ w nawiązaniu do ustaleń z posiedzenia Zespołu ds. ubezpieczeń społecznych w dniu 23 września 2021 r. poprosił przedstawicieli organizacji Konfederacji Lewiatan, BCC oraz Pracodawców RP o informację na temat akceptacji projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach pomostowych oraz niektórych innych ustaw.

Wojciech Nagel, BCC wyraził akceptację dla przedmiotowego projektu.

Robert Lisicki, KL wyraził akceptację dla przedmiotowego projektu, jednocześnie zwracając uwagę na konieczność doprecyzowania kwestii przekazywania pracownikom informacji na temat właściwych wpisów przez pracodawcę.

Antoni Kolek, PRP wyraził akceptację dla przedmiotowego projektu. Podkreślił, że proponowane zmiany nie rozwiązują problemu emerytur pomostowych kompleksowo.

Waldemar Lutkowski, FZZ poinformował, iż z uwagi na brak obecności przedstawicieli ZPP, organizacja zostanie zapytana o akceptację projektu poza posiedzeniem Zespołu celem dalszego procedowania na posiedzeniu Prezydium RDS i posiedzeniu plenarnym RDS.

Uzgodniono, że Przewodniczący przygotowuje projekt uchwały Rady Dialogu Społecznego i przekaże go z prośbą o dalsze procedowanie do Przewodniczącej RDS.

Sebastian Koćwin, OPZZ zapytał, czy w związku z wykonywaniem zadań dotyczących emerytur pomostowych przewidziane zostały dodatkowe etaty dla Państwowej Inspekcji Pracy.

Wojciech Gonciarz, PIP poinformował, iż w projekcie budżetu państwa nie zostały przewidziane dodatkowe środki dla PIP na realizację zadań związanych z emeryturami pomostowymi.

Waldemar Lutkowski, FZZ nawiązując do prac nad ekspertyzą dotyczącą emerytur pomostowych wskazał na przygotowany zakres analiz. Poinformował, że żadna z instytucji, do których przesłano zapytanie ofertowe dotyczące przygotowania ekspertyzy, nie podjęła się jej przygotowania. Jednocześnie przedstawił argumentację jednego z podmiotów, który zaznaczył zbyt szeroki zakres obszaru badawczego oraz brak możliwości powiązania niektórych danych.

Barbara Surdykowska, NSZZ „Solidarność” powiedziała o trudnościach w udzieleniu odpowiedzi na pytanie dotyczące średniej długości życia osób pracujących w szczególnych warunkach lub wykonujących pracę o szczególnym charakterze. Zaproponowała usunięcie z zakresu ekspertyzy wskazanego elementu i ponowne przeprowadzenie procedury mającej na

celu znalezienie wykonawcy. Zobowiązała się jednocześnie do podjęcia próby znalezienia podmiotu, który mógłby być zainteresowany przygotowaniem ekspertyzy wraz z omawianym elementem.

Waldemar Lutkowski, FZZ zaproponował powrót do rozmów na temat ekspertyzy, ewentualnej zmiany jej zakresu lub podmiotów, które mogą być zainteresowane jej wykonaniem, w terminie około miesiąca.

Wojciech Nagel, BCC nawiązując do wcześniejszych prac nad kwestią emerytur pomostowych wskazał dwie grupy zawodowe, wobec których możliwa była analiza średniej długości życia: górnicy i nauczyciele.

Strony zaakceptowały propozycję Przewodniczącego Zespołu ds. ubezpieczeń społecznych.

Ad. 2

Eliza Wiśniewska, MRiPS poinformowała o przesłaniu materiału dotyczącego tzw. emerytur groszowych oraz odpowiedzi na pytania OPZZ w przedmiotowym zakresie. Nawiązując do kwestii wyliczeń wysokości świadczeń przy minimalnym wynagrodzeniu po przepracowaniu 5, 10 i 15 lat wskazała na wyższą emeryturę przy posiadaniu kapitału początkowego. Powiedziała o rosnącej liczbie osób pobierających emerytury niższe niż najniższa emerytura, podkreślając kwestię uprawnienia do ubezpieczenia zdrowotnego, wypłacania trzynastej i czternastej emerytury oraz korzystania z pakietu ulg.

Hanna Zalewska, ZUS powiedziała o opracowaniu pt. Emerytury nowosystemowe wypłacone w grudniu 2020 r. w wysokości niższej niż wysokość najniższej emerytury (tj. niższej niż 1 200,00 zł) zawierającym szereg danych statystycznych. Jednocześnie zauważyła, iż ZUS nie ma możliwości podjęcia analizy w zakresie przyczyn występowania przedmiotowego zjawiska. Poinformowała o rosnącej liczbie osób pobierających emerytury groszowe, które w większości stanowią kobiety. W tym kontekście podkreśliła, że w grupie mężczyzn omawiane świadczenie w ponad 50% przypadków, a w grupie kobiet w 48% przypadków, jest ustalane jedynie na podstawie kapitału początkowego. Wskazała, że emerytury groszowe kobiet są wyższe niż emerytury groszowe mężczyzn.

Sławomir Łukasiewicz, OPZZ nawiązując do udzielonej przez ZUS pisemnie odpowiedzi na pytania OPZZ oraz wskazanych w dokumencie kwot, zapytał czy suma kapitału początkowego była wyższa niż suma składek.

Eliza Wiśniewska, MRiPS poinformowała, że kapitał początkowy ma znaczący wpływ na wysokość świadczenia z uwagi na jego waloryzację.

Sebastian Koćwin, OPZZ powołując się na ustalenia z posiedzenia Zespołu ds. ubezpieczeń społecznych w dniu 23 września 2021 r. przypomniał, że MRiPS zobowiązało się do przygotowania wstępnych założeń legislacyjnych w przedmiotowej kwestii.

Stanisław Szwed, MRiPS potwierdził, iż MRiPS przygotowuje wstępną propozycję rozwiązań. Nawiązał do możliwości dyskusji nad najważniejszymi kwestiami, tak aby w założeniach zostały one ujęte.

Eliza Wiśniewska, MRiPS odnosząc się do dyskusji z posiedzenia Zespołu ds. ubezpieczeń społecznych w dniu 23 września 2021 r. powiedziała o propozycjach dotyczących wypłaty emerytur groszowych raz do roku oraz wprowadzenia minimalnego stażu pracy. Zwróciła uwagę, iż łatwiej będzie przygotować założenia zmian po wskazaniu przez partnerów społecznych ewentualnych rozwiązań.

Barbara Surdykowska, NSZZ „Solidarność” podkreśliła konieczność wprowadzenia niewielkich, technicznych zmian w omawianym zakresie.

Stanisław Szwed, MRiPS zaproponował szersze podejście do przedmiotowej kwestii.

Bogdan Grzybowski, OPZZ wskazał na ustalenie okresu zatrudnienia uprawniającego do emerytury. Jednocześnie zaproponował okres 5 lat zatrudnienia oraz, powołując się na wyliczenia ZUS, wypłatę emerytury raz w roku, jeżeli nie osiąga ona hipotetycznej kwoty przedstawionej dla osoby uzyskującej minimalne wynagrodzenie przy zatrudnieniu przez 5 lat. Negatywnie ocenił koncepcję jednorazowej wypłaty całości składek.

Krzysztof Malecki, FZZ zwrócił uwagę na konieczność wydawania pozytywnych decyzji emerytalnych nawet w przypadku najniższych kwot świadczeń. Odnosząc się do wypłaty realizowanej raz w roku zaznaczył potrzebę rozstrzygnięcia problemu wypłaty z dołu lub z góry.

Antonik Kolek, PRP odniósł się do zagadnienia konstytucyjności ewentualnych rozwiązań, podkreślając problematykę związaną z osobami, które nabyły już prawo do emerytur groszowych.

Barbara Surdykowska, NSZZ „Solidarność” nawiązała do prawa do pomocy społecznej, w tym rent rodzinnych w kontekście świadczeniobiorców pobierających emerytury groszowe. Zapytała o możliwość konsultacji wskazanego zagadnienia.

Bogdan Grzybowski, OPZZ przedstawił analizę, z której wynika, iż około 150 tys. osób z 310 tys. osób pobierających emeryturę niższą niż minimalna mogłoby skorzystać z pomocy społecznej. Jednocześnie wskazał, że byłby to koszt około 1,5 mld zł.

Ad. 3

Waldemar Lutkowski, FZZ jako temat kolejnego posiedzenia Zespołu zaproponował dyskusję na temat zbiegów tytułów do ubezpieczeń społecznych oraz wdrożenia Pracowniczych Planów Kapitałowych. Zaproponował zwołanie posiedzenia w grudniu.

Wojciech Nagel, BCC powiedział o niskim poziomie partycypacji w PPK, który nie przekracza 25%. Zwrócił uwagę na konieczność debaty dotyczącej zbiegów tytułów do ubezpieczeń społecznych.

Waldemar Lutkowski, FZZ zobowiązał się do przekazania do Polskiego Funduszu Rozwoju wniosku o przekazanie informacji na temat PPK. Podziękował uczestnikom spotkania i zakończył posiedzenie Zespołu.

Waldemar Lutkowski

/-/

Przewodniczący Zespołu

*Sporządziła
Aleksandra Kowalczyk
Biuro Rady Dialogu Społecznego*